

Застосування у банківській установі розглянутої методики призведе до того, що дії керівництва банку з управління кредитними ризиками стануть більш послідовними та впорядкованими:

- керівництво банку буде чітко визначати цілі управління і зможе приймати зважені рішення, коригувати тактику управління кредитним ризиком;
- досягається прийнятний для банку оптимальний рівень кредитного ризику;
- знижуються втрати від недовіри;
- якщо ризик нижчий від прийнятного рівня, банк зможе приймати додаткові ризики, забезпечуючи більш високі доходи.

З побудовою та розвитком запропонованої системи управління кредитним ризиком у комерційному банку формується ефективна система контролю над кредитними ризиками, що дозволяє значно знизити ризик неповернення кредитів.

Нині, в умовах кризи, банкам важливо мати адекватну комплексну систему управління ризиками. Така система повинна мати організаційну, аналітичну, операційну та програмно-технічну під-

тримку. Створення такої системи дозволить банку забезпечити стабільність своєї роботи і призведе до зниження простроченої заборгованості за кредитами.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками / И.А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2005. – 600 с.
2. Вітлінський В.В. Кредитний ризик комерційного банку : навч. посіб. / В.В. Вітлінський, В. Пернарівський, Я.С. Наконечний, Г.І. Великоіваненко ; за ред. В.В. Вітлінського. – К. : Знання, 2000. – 251 с.
3. Постанова НБУ Про затвердження Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0231-12>.
4. Рудакова К.В. Разработка модели оптимизации кредитного портфеля банка // Новые горизонты менеджмента. – 2007. – № 2. – С. 52-55.
5. Харько Э.Д. Оптимизационные модели развития коммерческого банка как инструмент стратегического планирования // Финансовый менеджмент. – 2005. – № 5. – С. 72-79.

УДК 658.1:005.59:005.334:005.52

Батракова Т.І.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів та кредиту
Запорізького національного університету*

ЗНАЧЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Структурні зрушення в економіці, нестабільність зовнішнього середовища, розрив налагоджених виробничих зв'язків, зміна форм власності і реструктуризація підприємств вимагають перегляду вироблених стереотипів управлінського мислення і переходу до нових форм та методів системи управління. Управління підприємством в кризовому стані стає одним із ключових факторів, який забезпечує його довгострокову роботу. В свою чергу, стратегія підприємства включає в себе всі аспекти діяльності організації, які можуть виникнути та впливати на конкурентоспроможність та фінансовий стан підприємства. У статті проаналізовано методи аналізу фінансового стану підприємства та запропонований сучасний підхід до проведення комплексного аналізу, який припускає широке використання матричного методу аналізу з виведенням узагальнюючого синтетичного показника оцінки ефективності господарської діяльності підприємства.

Ключові слова: антикризове управління, фінансовий аналіз, матричний метод, узагальнюючі показники, конкурентоспроможність, фінансовий стан підприємства.

Батракова Т.І. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДОВ КОМПЛЕКСНОГО АНАЛИЗА ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ В АНТИКРИЗИСНОМ УПРАВЛЕНИИ ФИНАНСАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Структурные изменения в экономике, нестабильность внешнего окружения, разрыв устоявшихся производственных связей, смена форм собственности, реструктуризация предприятий требуют пересмотра устоявшихся стереотипов управленческого мышления и перехода к новым формам и методам системы управления. Управление предприятием в кризисном состоянии становится одним из ключевых факторов, обеспечивающим его долгосрочную работу. В свою очередь, стратегия предприятия включает в себя все аспекты деятельности организации, какие могут возникнуть и влияют на конкурентоспособность и финансовое состояние предприятия. В статье проанализированы методы анализа финансового состояния предприятия и предложены современные подходы к проведению комплексного анализа с использованием матричного метода и расчетом обобщающего синтетического показателя оценки эффективности хозяйственной деятельности предприятия.

Ключевые слова: антикризисное управление, финансовый анализ, матричный метод, обобщающие показатели, конкурентоспособность, финансовое состояние предприятия.

Batrakova T.I. IMPORTANCE OF COMPREHENSIVE ANALYSIS OF FINANCIAL CONDITION CRISIS MANAGEMENT IN FINANCE COMPANIES

Structural changes in the economy, the instability of the environment, the gap established industrial relations, the change of ownership and enterprise restructuring needs revision made stereotypes of management thinking and the transition to new forms and methods of management. Enterprise management in crisis is one of the key factors that ensure its long-term performance. In turn, the company strategy includes all aspects of the organization that may arise and affect the competitiveness and financial condition. The methods of financial analysis company, and proposed a modern approach to the comprehensive analysis, which involves extensive use of matrix analysis method of synthetic synthesis output indicator assessing the effectiveness of business enterprises.

Keywords: crisis management, financial analysis, matrix method, general indicators, competitiveness, financial condition.

Постановка проблеми. В умовах постійної зміни кон'юнктури та непередбачуваності перспективи антикризове управління набуває все більшого значення. На думку С.М. Еш, мета антикризового управління – це основна задача, головна стратегія, місія, яку треба досягти під час проведення антикризової політики, втілення механізму організаційно-економічних заходів, направлених на досягнення успіху, та недопущення виникнення банкрутства. Але немає і бути не може єдиного й найкращого методу досягнення мети. Мета завжди досягається різними способами, і рухатися до неї можна по-різному. Мета системи антикризового управління завжди одна – забезпечити стабільне функціонування підприємства в довгостроковій перспективі та мінімізувати вплив кризових явищ. Методи досягнення цієї мети окремого господарюючого суб'єкта є завжди індивідуальними, оскільки залежать від поставлених цілей і компетенції менеджерів. Механізм взаємодії суб'єкта і об'єкта антикризового управління представляє собою набір різноманітних методів та інструментів, які застосовує антикризовий менеджмент по відношенню до кризи, або погіршення фінансового стану підприємства. Вибір таких інструментів на сьогоднішній день надзвичайно широкий – від «традиційних» економіко-математичних моделей та розрахунків до новітніх методів, наприклад, мозкового штурму [7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Визначенням поняття антикризового управління займалися такі економісти, як С.М. Еш, І. Ансофф, А.М. Поддєрьогін, які займалися дослідженням антикризового управління з позиції системності його реалізації. Особливо варто відмітити дослідження таких вчених, як М. Портер, Л.О. Лігоненко, Н.С. Захаренко та А.М. Ткаченко, які безпосередньо досліджували антикризове управління у складі стратегії та стратегічного управління підприємством.

Мета статті полягає в аналізі сучасних методик проведення фінансового аналізу в процесі реалізації політики антикризового управління фінансами на підприємствах як частини загальної стратегії антикризового управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зазвичай причинами кризового стану підприємств практично усіх галузей та секторів економіки України є не тільки вплив зовнішніх факторів: зниження платоспроможного попиту, втрата налагоджених господарських зв'язків, ринків закупівлі та збуту, суттєве збільшення цін на енергоносії, недосконале правове поле господарської діяльності тощо, а й не адекватний ринковим вимогам стан управління господарсько-фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання [2].

Антикризова стратегія визначає основні немонетарні та монетарні цілі змін, що плануються на підприємстві, а також загальні механізми досягнення зазначених цілей (концепція антикризової діяльності) [3].

Антикризове управління фінансами – це частина загальної стратегії антикризового управління підприємством, яке направлене на розробку системи методів діагностики та впровадження механізмів фінансового оздоровлення підприємства, які б забезпечили вихід підприємства з кризового стану.

Антикризове управління фінансами передбачає:

- постійне дослідження фінансового стану підприємства з метою раннього виявлення ознак фінансової кризи;

- вивчення основних факторів, які зумовлюють розвиток кризи на підприємстві;

- формування цілей і задач та вибір основних механізмів антикризового фінансового управління підприємством;

- впровадження механізмів на рівні організації для забезпечення виконання мір по фінансовій стабілізації;

- залучення органів контролю виконання антикризових заходів.

Фінансовий стан підприємства характеризується системою показників, які відображають рух фінансових ресурсів підприємства. Оцінка фінансового стану дає змогу визначити фінансову конкурентоспроможність підприємства. Оскільки рух товарно-матеріальних цінностей, трудових ресурсів та будь-яких інших супроводжується рухом грошових ресурсів підприємства, то фінансовий стан відображає всі складові діяльності підприємства та визначає рівень його конкурентоспроможності [4].

В економічній літературі широко представлені методики проведення фінансового аналізу. Основна ціль фінансового аналізу – виявлення недоліків фінансової діяльності та знаходження внутрішніх резервів господарювання для поліпшення фінансового стану та підвищення платоспроможності підприємства. В якості інформаційного забезпечення використовують дані бухгалтерського обліку та звітності.

Перше, що можливо розрахувати на основі бухгалтерського обліку в процесі реалізації політики антикризового управління фінансами – ліквідність, тобто платоспроможність підприємства. На ранніх етапах виникнення кризи рівень ліквідності визначає змогу підприємства відповідати по своїм поточним зобов'язанням. Чим вище показники ліквідності, тим стійкіше фінансове положення підприємства [6].

Окрім визначення ліквідності, необхідно оцінити фінансову стійкість підприємства, тобто його можливість працювати і розвиватися, зберігаючи рівновагу активів і пасивів в постійно змінному внутрішньому та зовнішньому середовищі, зберігаючи інвестиційну привабливість в довгостроковій перспективі та рентабельність бізнесу.

Оцінка фінансової стійкості підприємства проводиться за використанням відносних показників – коефіцієнтів, що відображають ступень незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування, перш за все це: коефіцієнт автономії; коефіцієнт концентрації залученого капіталу; коефіцієнт співвідношення власного та залученого (коефіцієнт фінансового ліверіджа, плече фінансового важеля); коефіцієнт маневреності власного капіталу.

Рентабельність – це відносний показник, який показує рівень доходності підприємства. Коефіцієнти рентабельності – це показники ефективності роботи підприємства, вони характеризують кінцеві результати господарської діяльності краще, ніж показники прибутку, оскільки комплексно відображають ступень ефективності використання матеріальних, трудових та грошових ресурсів [5].

Комплексний аналіз діяльності підприємств може включати різне поєднання використовуваних показників залежно від поставлених цілей.

На практиці доцільніше поєднувати використання системи показників оцінки ефективності діяльності з урахуванням узагальнюючих показників.

В якості узагальнюючих показників оцінки ефективності діяльності підприємств можуть бути використані наступні комплексні показники:

1. Показник ефективності використання виробничого потенціалу підприємства, розраховується за формулою (1):

$$E_{\text{вп}} = \text{ЧД} / [\text{ФЗП} + (\text{ОЗ} + \text{ОФ}) K_{\text{привед}}], \quad (1)$$

де $E_{\text{вп}}$ – показник ефективності використання виробничого потенціалу підприємства;

ЧД – чистий дохід;

ФЗП – кошти на оплату праці;

ОЗ – середньорічна вартість обігових коштів;

ОФ – середньорічна вартість основних засобів;

$K_{\text{привед}}$ – нормативний коефіцієнт, рівний 0,12.

Даний показник дозволяє оцінити ефективність використання економічного потенціалу підприємства і порівняти наявні у нього ресурси з основним кінцевим результатом діяльності – чистим доходом. Чим вище значущість цього показника, тим краще виконується підприємством його основна функція – забезпечення потреб споживачів в послугах, тим ефективніше використовуються ресурси підприємства.

2. Показник ефективності фінансової діяльності, розраховується за формулою (2):

$$E_{\text{фд}} = \Pi_{\text{в}} / [\text{ФЗП} + (\text{ОЗ} + \text{ОФ}) K_{\text{привед}}], \quad (2)$$

де $E_{\text{фд}}$ – показник ефективності фінансової діяльності;

$\Pi_{\text{в}}$ – сума валового прибутку.

За допомогою цього показника можна оцінити, при яких ресурсах досягнутий основний фінансовий результат діяльності машинобудівного підприємства і наскільки ефективно використовуються ці ресурси.

3. Показник оцінки трудової діяльності, розраховується за формулою (3):

$$E_{\text{тд}} = \text{ЧД} / \text{Ч} / \text{СЗ}, \quad (3)$$

де $E_{\text{тд}}$ – показник ефективності трудової діяльності;

Ч – середньоспискова чисельність працівників;

СЗ – середня заробітна плата одного працівника.

Цей показник характеризує приріст продуктивності праці на 1 грн. збільшення середньої заробітної плати.

Показник ефективності трудової діяльності також може бути розрахований як відношення об'єму продажу до суми витрат на оплату праці за формулою (4):

$$E_{\text{тд}} = \text{ЧД} / \text{ФЗП}. \quad (4)$$

4. На підставі трьох розрахованих показників може бути обчислений інтегральний показник економічної ефективності господарської діяльності за формулою (5):

$$I_{\text{егд}} = \sqrt[3]{E_{\text{вп}} \cdot E_{\text{фд}} \cdot E_{\text{тд}}}, \quad (5)$$

де $I_{\text{егд}}$ – інтегральний показник економічної ефективності господарської діяльності.

Інтегральний показник економічної ефективності господарської діяльності доцільно аналізувати в динаміці, в цьому випадку визначаються темпи його зміни за формулою (6), і за отриманими результатами можна робити висновки про підвищення або зниження ефективності усієї господарської діяльності підприємства.

$$T_{I_{\text{егд}}} = I_{\text{егд.зв.}} / I_{\text{егд.баз.}} \quad (6)$$

де $T_{I_{\text{егд}}}$ – темп зміни інтегрального показника економічної ефективності господарської діяльності.

З метою визначення перспектив подальшого розвитку підприємства доцільно розрахувати показники інтенсивності розвитку та можливості економічного зростання для подальшого планування діяльності підприємства.

5. Показник темпу інтенсивності розвитку машинобудівного підприємства, розраховується за формулою (7):

$$T_{\text{інт}} = (T_{\text{пп}} \times T_{\text{шок}} \times T_{\text{фо}}) / (T_{\text{фзп}} \times T_{\text{оз}} \times T_{\text{оф}}) \times 100\%, \quad (7)$$

де $T_{\text{інт}}$ – темп інтенсивності розвитку підприємства;

$T_{\text{пп}}$ – темп зміни продуктивності праці;

$T_{\text{шок}}$ – темп зміни швидкості оборотності обігових коштів;

$T_{\text{фо}}$ – темп зміни фондівіддачі основних фондів;

$T_{\text{фзп}}$ – темп зміни витрат на оплату праці;

$T_{\text{оз}}$ – темп зміни середньорічної вартості обігових коштів;

$T_{\text{оф}}$ – темп зміни середньорічної вартості основних засобів.

Інтенсивний розвиток підприємств передбачає підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок ефективного використання всіх наявних ресурсів на підприємстві.

6. Показник темпу економічного зростання підприємства.

В процесі проведення комплексного аналізу необхідно вивчити темпи економічного зростання машинобудівного підприємства. Оцінку рівня економічного зростання можна дати на підставі якісних показників господарської діяльності підприємства за формулою (8):

$$T_{\text{езр}} = \sqrt[3]{T_{\text{пт}} \cdot T_{\text{шок}} \cdot T_{\text{фо}} \cdot T_{\text{тв}} \cdot T_{\text{рр}}}, \quad (8)$$

де $T_{\text{езр}}$ – узагальнюючий темп економічного зростання підприємства;

$T_{\text{тв}}$ – темп зміни витратівіддачі;

$T_{\text{рр}}$ – темп зміни рівня рентабельності.

Інтенсивними чинниками, дію яких можна розрахувати за формулою (9), виступають підвищення продуктивності праці працівників підприємства і збільшення фондівіддачі:

$$D_{\text{інт}} = \frac{(\text{ППЗв} - \text{ППбаз}) \times \text{ЧЗв} + (\text{ФЗЗв} - \text{ФЗбаз}) \times \text{ОФЗв}}{\Delta \text{ЧД} \times 2} \times 100\%, \quad (9)$$

де $D_{\text{інт}}$ – частка приросту чистого доходу за рахунок інтенсивних чинників, %;

ППЗв , ППбаз – показник продуктивності праці працівників в звітному і базисному періодах, тис. грн.;

ЧЗв – середньоспискова чисельність працівників в звітному періоді, осіб;

ФЗЗв , ФЗбаз – показник фондівіддачі в звітному і базисному періодах, грн.;

ОФЗв – середньорічна вартість основних фондів в звітному періоді, тис. грн.;

$\Delta \text{ЧД}$ – приріст чистого доходу в звітному періоді в порівнянні з базовим.

Сучасний підхід до проведення комплексного аналізу припускає широкі використання матричного методу аналізу з виведенням узагальнюючого синтетичного показника оцінки ефективності господарської діяльності підприємства.

У матричну модель для проведення комплексного аналізу доцільно включити наступні показники:

– ресурси – вартість основних засобів, середньоспискова чисельність працівників;

– витрати – загальна сума поточних витрат;

– результати – прибуток, чистий дохід.

Таким чином, в модель буде включено п'ять показників, що дозволяє побудувати матрицю 5×5 .

На основі аналізу при впорядкуванні показників розраховуються основні показники господарської діяльності підприємства.

Високі стійкі темпи зростання ефективності господарської діяльності підприємства будуть забезпечені

у тому випадку, якщо початкові показники зростатимуть в наступній послідовності за формулою:

$$T_{\pi} > T_{\text{чд}} > T_{\text{вв}} > T_{\text{оз}} > T_{\text{ч}}$$

де T_{π} – темп зростання чистого прибутку %;

$T_{\text{чд}}$ – темп зростання чистого доходу, %;

$T_{\text{вв}}$ – темп зростання витрат виробництва, %;

$T_{\text{оз}}$ – темп зростання вартості основних засобів, %;

$T_{\text{ч}}$ – темп зростання середньоспискової чисельності працівників, %.

Виходячи з виконаних розрахунків, пропонуємо категорії стійкості зростання ефективності діяльності підприємств

Категорії стійкості зростання ефективності діяльності підприємств

№ з/п	Класифікація стійкості зростання ефективності діяльності	Характеристика
1	$T_{\pi} > T_{\text{чд}} > T_{\text{вв}} > T_{\text{оз}} > T_{\text{ч}}$	Висока стійкість
2	$T_{\pi} < T_{\text{чд}} > T_{\text{вв}} > T_{\text{оз}} > T_{\text{ч}}$	Добра стійкість
3	$T_{\pi} < T_{\text{чд}} < T_{\text{вв}} > T_{\text{оз}} > T_{\text{ч}}$	Задовільна
4	$T_{\pi} < T_{\text{чд}} < T_{\text{вв}} < T_{\text{оз}} > T_{\text{ч}}$	Незадовільна
5	$T_{\pi} < T_{\text{чд}} < T_{\text{вв}} < T_{\text{оз}} < T_{\text{ч}}$	Кризовий

На основі показників діяльності підприємства та темпів їх зростання можливо розробити матрицю комплексного аналізу діяльності підприємства (табл. 1).

Матричний метод при проведенні комплексного аналізу дозволяє дати узагальнюючу оцінку ефективності не лише діяльності підприємства в цілому, але й окремих її сторін, зокрема фінансової.

Зростання коефіцієнту оборотності активів

Низьке значення коефіцієнту рентабельності активів (при низькому значенні R_{π} і низькому значенні K_{oa})	Середнє значення коефіцієнту рентабельності активів (при низькому значенні R_{π} і високому значенні K_{oa})
Середнє значення коефіцієнту рентабельності активів (при високому значенні R_{π} і низькому значенні K_{oa})	Високе значення коефіцієнту рентабельності активів (при високому значенні R_{π} і високому значенні K_{oa})

Зростання коефіцієнту рентабельності продажу

Рис. 1. Матриця оцінки інтегрального результату фінансового стану підприємства

Для інтерпретації результатів інтегральної оцінки фінансового стану підприємства може бути використана спеціальна матриця (рис. 1).

За допомогою матриці можна виявити основні резерви подальшого підвищення ефективності господарської діяльності підприємств за допомогою зростання коефіцієнта рентабельності використання його активів за рахунок оптимізації окремих економічних і фінансових показників в перспективі.

Висновки. Комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності організації дозволяє виявити резерви як невикористані можливості, визначити проблеми, розробити основні заходи, спрямовані на формування ефективних управлінських рішень. Аналіз є інструментом для об'єктивної оцінки поточних звітних і минулих періодів підприємства, виявлення проблем діяльності господарюючого суб'єкта, формування ефективних управлінських рішень. Крім того, аналіз є першим етапом планування і прогнозування майбутньої діяльності підприємства. На основі об'єктивної оцінки і аналізу даних звітного періоду,

Таблиця 1

Матрична модель 5×5 для проведення комплексного аналізу господарської діяльності підприємства

Чисельник		Результати		Витрати	Ресурси	
		1. Прибуток (П)	2. Чистий дохід (ЧД)	3. Витрати виробництва (С)	4. Вартість основних засобів (ОЗ)	5. Середньоспискова чисельність працівників (Ч)
Результати	1. Прибуток (П)	1.1 П:П 1,0	1.2 ЧД : П Кількість доходу на 1 грн. прибутку	1.3 С : П Витрати на 1 грн. прибутку	1.4 ОЗ : П Вартість основних засобів на 1 грн. прибутку	1.5 Ч : П Відповідність чисельності на отриманий прибуток
	2. Чистий дохід (ЧД)	2.1 П : ЧД Рентабельність чистого доходу	2.2 ЧД : ЧД 1,0	2.3 С : ЧД Витрати на 1 грн. чистого доходу	2.4 ОЗ : ЧД Фондомісткість	2.5 Ч : ЧД Відповідність чисельності на отриманий чистий дохід
Витрати	3. Витрати виробництва (С)	3.1 П : С Рентабельність витрат виробництва	3.2 ЧД : С Витратовіддача	3.3 С : С 1,0	3.4 ОЗ : С Вартість основних засобів в собівартості продукції	3.5 Ч : С Відповідність чисельності собівартості продукції
Ресурси	4. Вартість основних засобів (ОЗ)	4.1 П : ОЗ Рентабельність основних засобів	4.2 ЧД : ОЗ Фондовіддача	4.3 С : ОЗ Витрати виробництва у основних засобах	4.4 ОЗ : ОЗ 1,0	4.5 Ч : ОЗ Відповідність чисельності вартості основних засобів
	5. Середньоспискова чисельність працівників (Ч)	5.1 П : Ч Рентабельність робочої сили	5.2 ЧД : Ч Продуктивність праці	5.3 С : Ч Витрати на одного працюючого	5.4 ОЗ : Ч Фондоозброєність	5.5 Ч : Ч 1,0

а також виявлених проблем діяльності підприємства проводиться планування основних показників, що забезпечують розвиток об'єкту управління для досягнення поставленої мети.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Захаренко Н.С. Антикризове управління підприємством на основі класифікації криз та факторів їх виникнення / Н.С. Захаренко // Вісник ПДТУ. – 2010. – № 20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/4209/Захаренко%20Н.С..pdf?sequence=1>.
2. Ткаченко А.М., Калюжна Ю.В. Криза: сутність, класифікація та причини виникнення / А.М. Ткаченко, Ю.В. Калюжна // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності : збірник наукових праць. – 2013. – № 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/5554/С.%20122.pdf?sequence=1>.
3. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико- методологічні засади та практичний інструментарій / Л.О. Лігоненко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 580 с.
4. Антикризисный менеджмент / Под ред. А. Грязновой. – М. : ИНФРА-М, 2011. – 368 с.
5. Балдин К.В. Антикризисное управление: макро- и микроуровень : [учеб. пособ.] / К.В. Балдин. – М. : Дашков и К, 2011. – 316 с.
6. Бухгалтерский учет в системе антикризисного управления : [учеб. пособ.] / Под ред. проф. В.Э. Керимова. – М. : Дашков и К, 2012.
7. Коротков Э.М. Антикризисное управление : [учеб. пособ.] : Ч. II / Э.М. Коротков. – М. : ИМПЭ им. А.С. Грибоедова, 2007 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.cfin.ru/management/strategy/plan/anti-recessionary.shtml>.
8. Портер М. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов / М. Портер ; пер. с англ. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. – 454 с.
9. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент : [підручник] / А.М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2005. – 536 с.

УДК 336.71

Вовчак О.Д.
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри банківської справи
Університету банківської справи

Рибачук Ю.О.
здобувач
Львівської комерційної академії

ВИБІР ОПТИМАЛЬНОГО СЕГМЕНТУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В КОНТЕКСТІ ПРОГНОЗУВАННЯ ВАРТОСТІ ЙОГО ІНСТРУМЕНТІВ

У статті розглянуто наукові підходи щодо прогнозування вартості фінансових інструментів та існуючі проблеми в цьому напрямі, пов'язані зі складністю структури фінансового ринку та різноманітністю форм вартості його інструментів. За допомогою логічних методів, на основі істотних ознак фінансового ринку розкрито його сутність та структуру і виокремлено валютний ринок як найбільш оптимальний його сегмент для прогнозування вартості фінансових інструментів. Здійснено додаткове обґрунтування актуальності такого вибору.

Ключові слова: фінансовий ринок, вартість фінансових інструментів, структура фінансового ринку, валютний ринок, валютний курс.

Вовчак О.Д., Рибачук Ю.О. ВЫБОР ОПТИМАЛЬНОГО СЕГМЕНТА ФИНАНСОВОГО РЫНКА В КОНТЕКСТЕ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ СТОИМОСТИ ЕГО ИНСТРУМЕНТОВ

В статье рассмотрены научные подходы к прогнозированию стоимости финансовых инструментов и существующие проблемы в этом направлении, связанные со сложностью структуры финансового рынка и многообразием форм стоимости его инструментов. С помощью логических методов, на основе существенных признаков финансового рынка раскрыты его сущность и структуру и выделен валютный рынок как наиболее оптимальный его сегмент для прогнозирования стоимости финансовых инструментов. Осуществлено дополнительное обоснование актуальности такого выбора.

Ключевые слова: финансовый рынок, стоимость финансовых инструментов, структура финансового рынка, валютный рынок, валютный курс.

Vovchak O.D., Rybachuk Y.O. CHOOSING OF THE OPTIMAL SEGMENT OF FINANCIAL MARKET IN THE CONTEXT OF FORECASTING OF THE VALUE OF ITS INSTRUMENTS

In the article the scientific approaches to the forecasting of the value of financial instruments were observed along with the existing problems in this direction related to the complexity of the structure of financial market and the diversity of forms of the value of its instruments. By means of the logical methods on the basis of the substantial features of the financial market its nature and structure was revealed and the currency market was singled out as it's the most optimal segment for the forecasting of the value of financial instruments. The additional justification of the relevance of this choice was made.

Keywords: financial market, value of financial instruments, structure of financial market, currency market, currency rate.

Постановка проблеми. Однією з найважливіших характеристик, яка визначає привабливість та ефективність фінансових інструментів, є їх вартість. Тому прогнозування вартості інструментів фінансового ринку становить неабиякий інтерес для його учасників, а питання розробки нових та вдоскона-

лення існуючих методів прогнозування їх вартості є надзвичайно актуальним.

Прогнозування вартості інструментів фінансового ринку здійснюється на основі його аналізу, під час якого дослідженню підлягає велика кількість різноманітних ринкових чинників та їх взаємозв'язки.